

# GŁOS MAZOWIECKI

KATOLICKIE PISMO CODZIENNE

Rok I

Płock, Poniedziałek 10 kwietnia 1933 r.

Nr. 80

Redakcja i Administracja: Płock, Kolejowa 13, tel. 47. P. K. O. Nr. 63.033. Redakcja przyjmuje od 10—12 i od 6—7 po poł.

## Płock a Kurpie.

Pierwszą pracę o Kurpiach wydał sto lat temu w swoim „Pamiętniku historycznym płockim” (Warszawa 1830, tomik II) znany monografista miast i wsi mazowieckich, Wincenty Hipolit Gawarecki (†1852) prokurator trybunału płockiego, jeden z najbardziej ruchliwych członków ówczesnego Towarzystwa Naukowego w Płocku.

Po latach kilkudziesięciu w Płocku lub wśród płoczan powstał znowu żywszy ruch naukowy, dołączający Kurpiów.

Na czele kroczy Stanisław Chelchowski (†1907) z przasnyskiego, przyrodnik z wykształcenia, znany działacz społeczny i poseł, autor szeregu prac z zakresu rolnictwa i przemysłu; ogłosił on 1) Materiały do etnografii ludu z okolic Przasnysza („Wista”, t. II, 1888 r., str. 122—151), 2) Powieści i opowiadania ludowe z okolic Przasnysza, Warszawa 1889—1890, 2 t. (Biblioteka „Wisły”), 3) Stosunki etnograficzne w gubernii płockiej (Rocznik Płocki, t. I, Płock 1891).

Antropolog Ludwik Krzywicki, płoczanin, wydał napróżd w „Bibliotece Warszawskiej” (r. 1892 t. III), a potem osobno cenne studium antropologiczno-historyczne pod tytułem „Kurpie”.

Rejent Dominik Staszewski (†26 czerwca 1926 r.), skrzętny badacz przeszłości Płocka, Mławy i t. d., pierwszy zajął się życiem, zwyczajami i stanem gospodarczym Kurpiów w pracy pod tyt. „Moralność i umoralnienie Kurpiów” drukowanej napróżd w „Echach Płockich”, a następnie ogłoszonej osobno, Płock, 1903, stronic 123.

Dr Aleksander Maciesza, prezes Towarz. Naukowego w Płocku pomieścił w t. III „Archiwum nauk antropologicznych”, Warszawa, rok 1923, obszerniejsze (str. 74) poważne studium p. t. Puszczanie przasnyskie, przyczynek do charakterystyki antropologicznej Kurpiów, ilustrując je mnóstwem wykazów, tablic, wykresów i fotografii.

Klejnolem prac, dotyczących Kurpiów, będą prace ks. prob. Wład. Skierkowskiego z Imielnicy, wydawane z inicjatywy i z poparciem T-wa Nauk. w Płocku: 1) „Puszcza Kurpiowska w pieśni” i 2) „Wesele na Kurpiach”, prace znane w całej Polsce, które dały uczonym polskim jakby nowy impuls do badań naukowych nad Kurpiami i wytworzyły już odpowiednie pokłosie muzyczne.

Cennym wreszcie przyczynkiem do charakterystyki Kurpiów, jakby uzupełnieniem pracy Dominika Staszewskiego, jest dłuższa rozprawa Nierada (pseudonim) p. t. Z Puszcz Kurpiowskiej, drukowane niedawno w „Głosie Mazowieckim”.

Już w roku bieżącym, jak donosiliśmy w „Głosie”, z inicjatywy Komitetu Kasy im. Mianow-

## Ś. p. Marja Detry.

Wczoraj wieczorem zmarła nagle w Płocku długoletnia kierowniczka 7-klasowej szkoły powszechnej żeńskiej, przewodnicząca Chrześ. Zw. Zawod. Pracownic Domowych ś. p. Marja Detry. Śmierć nastąpiła nagle przy stole podczas skromnego przyjęcia jakie ś. p. Zmarła urządziła dla grona swych najbliższych z racji swych imienia.

Wiadomość o śmierci ś. p. Detry wstrząsnęła się po Płocku lotem błyskawicy i wywarła przynębiające wrażenie. Zmarła bowiem była osobą niezwykle szlachetności charakteru. Szkolnictwo płockie

## JÓZEF LEŚNIEWSKI

Płock, ul. Kościuszki 1 i Grodzka 9.

POLECA

### WINA MSZALNE

Muscat

Ojców Białych bt. 5.50

Vin de Messe

francuskie „ 5.00

Mszałne

węgierskie „ 4.50

Kto raz spróbował,

innej herbaty nie pije tylko

Mieszanki wyborowe

firmy „Józef Leśniewski”

Tanio, dobrze naciaga

i smaczna.

straciło w niej jedną z najlepszych sił wychowawczych.

## W drodze z pogrzebu ks. bisk. Nowaka zmarł ks. arcybisk. Mańkowski.

W sobotę wieczorem zmarł nagle w pociągu pomiędzy Przemysłem a Lwowem powracający z pogrzebu ś. p. ks. biskupa Nowaka b. ordynariusza diecezji Kamienieckiej ks. arcybiskop Mańkowski

zamieszkujący od kilkunastu lat w Włodzimierzu Wołyńskim.

Zwłoki przewieziono zostały do Lwowa.

## Ś. p. Bol. Momentowicz.

Znany na gruncie płockim wieloletni sędzia Sądu Okręgowego w Płocku, a ostatnio adwokat Bolesław Momentowicz zmarł nagle nocy dzisiejszej.

## Rekolekcje w więzieniu płockim.

Wczoraj rozpoczęły się rekolekcje w płockim więzieniu, prowadzi je kapelan więzienia ks. prof. Adam Zaleski. Zarówno mężczyźni jak i kobiety biorą w nich udział. Dziś popołudniu odbędzie się spowiedź, a we wtorek Komunia św.

## Wielki pożar pod Bodzanowem

W ubiegłą sobotę wieczorem płocka Straż Ogniowa została zalarmowana wieścią o pożarze pod Bodzanowem w majątku Kanigowo, własności p. Baranowskiego z Płocka. Niezwłocznie wyjechała do pożaru motopompa z obsługą.

Mimo usilnej akcji ratunkowej kierowanej przez p. Szulca, następcę naczelnika płockiej Straży, spłonęły na folwarku: szopa, chlewy i stajnie. Straty duże. Przyczyna pożaru narazie nieustalona.

skiego, a ściślej mówiąc, p. dra Witolda Doroszewskiego, profesora językoznawstwa na Uniw. Warsz., powstał projekt utworzenia stacji badań naukowych dorzecza środkowej Narwi. Dnia 3 b. m. odbył się w Warszawie, w lokalu Kasy im. Mianowskiego, zjazd, na którym Tow. Naukowe w Płocku reprezentowali: p. dr. Al. Maciesza, prezes T-wa i ks. prob. Wład. Skierkowski. Postanowiono utworzyć taką stację, jako oddział Tow. Nauk. w Płocku. Zadaniem stacji jest skoordynowanie badań naukowych nad terenem kurpiowskim w zakresie językoznawstwa, etnografii, antropologii, budownictwa i sztuki ludowej, botaniki, geologii, ornitologii, hydrografii i t. p. Stacja mieścić się będzie w Nowogrodzie nad Narwią, gromadząc tam zbiory naukowe, utrzymując łączność naukową z instytucjami o celach pokrewnych, budując zainteresowanie naukowe wśród miejscowego społeczeństwa. Stacja posiadać będzie w Nowogrodzie lokal z obsługą dla osób, przyjeżdżających dla badań w terenie,

a jako pomoce: bibliotekę podręczną i różne przyrządy, jak aparat fotograficzny, świder do wiercenia geologicznych, fonograf, herbariusz, przyrządy do pomiarów antropologicznych aparat projekcyjny i ekran, łódź, rower, maszynę do pisania i t. p.

W Warszawie powstał Komitet Stacji, którego przewodniczącym jest dr. Bol. Hryniewicz, prof. botaniki Uniw. Warsz., wiceprzewodniczącym dr. Al. Maciesza z Płocka, skarbnikiem dr. Roman Jakimowicz, naczelnik konserwator zabytków przedhistorycznych, sekretarzem p. Kobędza, asystent botaniki Uniw. Warszawskiego. Do komisji rewizyjnej weszli: dr. Witold Doroszewski i ks. prob. Wł. Skierkowski.

Opiekę nad Stacją w Nowogrodzie z ramienia Komitetu rozstrząchać będzie p. Adam Chętnik, znany badacz Puszczy Kurpiowskiej, który, jak wiadomo, w tymże Nowogrodzie kilka lat temu założył Muzeum kurpiowskie, jako oddział Towarz. Krajoznawczego.

Tomasz Ogórecki.

## Milowemi krokami

W Niemczech adwokaci-zydzi mogą pozostać w sądownictwie, jeżeli złożą deklarację lojalności wobec Hitlera i uznają się sami za obywateli państwa „2-giej klasy”, korzystających z „laskawej gościnności narodu niemieckiego”. Od tego się żydzi napewno nie uchyla.

We Wrocławiu wprowadzono i pobiło w straszny sposób 3-ich studentów polskich.

We Wrocławiu doszło do rozruchów politycznych. 2 osoby zabite, wielu aresztowanych.

W Europie całej żywo komentowane jest ostre wystąpienie czechosłowackiego ministra spraw zagr. Benesa przeciw projektowi Mussolini—Mac Donald.

W Irlandii zlikwidowany został nareszcie po 9 tygodniach strajk kolejowy. Strajk przyniósł około 7 milionów funtów szterlingów strat.

W Sowieciech na granicy polskiej aresztowano syna Bucharina, który usiłował zbiec do Polski.

## W POLSCE.

W Tarnowie w dniu 25 maja odbędzie się z wielką uroczystością ingres na stolicę biskupią nowego ordynariusza J. E. ks. Biskupa Liśwskiego.

Do Zakopanego mają być sprowadzone zwłoki zasłużonego dla Zakopanego ś. p. prof. O. Balzera.

W Lublinie wystawiono na licytację gmach największego w mieście szpitala św. Wicentego a Paulo. Ponieważ nie znalazł się żaden amator na kupno, ma być ogłoszony drugi termin licytacji.

W Białymstoku strajk włókniarzy trwa bez zmian. Solidarnie strajkują wszyscy robotnicy.

W Miechowie ujawniono w Kasie Chorych nadzycia na około 23000 zł.

W Żywcu zmarł arcyksiążę Karol Habsburg.

W Maszowcu zamknięta została istniejąca od kilkudziesięciu lat fabryka zapalek. Kilkanaście rodzin pozbawiono pracy.

## Propaganda Zw. Pracy Obywat. Kobiet za rozwodami i ślubami cywilnymi.

(KAP). Prasa katolicka niejednokrotnie już zwracała uwagę na cały szereg wystąpień antykatolickich ze strony wybitnych członków Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet, wchodzących w skład zarządu tej organizacji. Nic dziwnego, gdyż pracami Związku kieruje sekretarka generalna p. Kipowa, będąca w ścisłej łączności z masonerią międzynarodową.

Antykatolicka propaganda Z. P. O. K. idzie przedewszystkiem w kierunku zachwalania osławionego projektu prawa małżeńskiego i werbowania zwolenniczek dla rozwodów i ślubów cywilnych. Zwracaliśmy niejednokrotnie uwagę na propagandowe odczyty w tym kierunku, wygłaszane dla żon oficerów w kasynach garnizonowych.

Przeciwko propagandzie projektu małżeńskiego w organie Związku „Praca Obywatelska” wystąpił ostatnio prorządowy „Dziennik Poznański”, pisząc m. in.:

„W czasopiśmie „Praca Obywatelska” organie Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet ukazał się szereg artykułów, omawiających i zachwalających projekt nowego prawa małżeńskiego. Odgrzewa się rzecz, która jak się wydawało, już ucihła i tyle u nas swego czasu wzwidy narobiła. Po odruchu całego wierzającego społeczeństwa, po licznych protestach, jakie się posypały z stron miarodajnych czynników kościelnych i organizacji chrześcijańskich, należało się spodziewać, że i prasa przestanie zachwycać się nowym prawem, a projekt wysunięty przez Komisję Kodyfikacyjną, powędruje do kosza i zostanie zastąpiony przez inny, w którym słuszne żądania katolickiego społeczeństwa zostaną uwzględnione.

Szczerze wyznać musimy, że wolelibyśmy taki obrót sprawy.

Poco nowe i niepotrzebne zgryzyt dobie obecnej, już i tak zaostrożnej?”

W całej zatem propagandzie za rozwodami i ślubami cywilnymi ze strony wybitnych działaczy Z. O. P. K. widać zgoryt wrogie nastawienie do Kościoła Katolickiego.

## Zasiłki dla chorych bezrobotnych w zmniejszonej skali.

Uchwalona niedawno nowela o ubezpieczeniu pracowników umysłowych wprowadziła pewne zmiany w zakresie praw bezrobotnego w Kasie Chorych. Dotychczas bezrobotny, uprawniony do świadczeń z Z.U.P.U. ubezpieczony był w Kasie Chorych od takiej kwoty, aby w razie choroby mógł otrzymać za siebie chorobowy w wysokości odpowiadającej kwocie zasiłku, pobieranego z Z.U.P.U., który na ten czas wstrzymuje wypłatę zasiłku.

Według postanowień noweli, bezrobotny będzie ubezpieczony w Kasie Chorych od kwoty pobie-

## „Liga reformy obyczajów”

Nie takich „apostolów” już świat widział.

(KAP) W niektórych pismach ukazała się odezwa świeżoutworzonej „Ligi reformy obyczajów”. W jakim kierunku ma iść ta „reforma”, wskazują już same nazwiska założycieli „Ligi”, umieszczone pod odezwą, jak np. Boy Zeleniski (propagator ulegalizowania prostytucji, zakładania poradni świadomego

macierzyństwa i t. p.), Irena Krzywicka, sekundująca Boy'owi, Wanda Melcerowa (specjalistka od wywadoz z prostytucjami), dr. Robin-rant (dyrektor „poradni”), Wasser-zug-Wasowski (działacz wolnomyślicielski i t. p.)

Zapowiadają one, że będą dążyć do „ochrony kobiety przed niepożądanym macierzyństwem”, „tworzenie poradni świadomego macierzyństwa”, „prawa do macierzyństwa każdej kobiety” będą „krzewić etykę świecką” i t. d. Jak widzimy, „Liga reformy obyczajów” będzie dążyła w kierunku dalszego deprawowania obyczajów w Polsce, ścierania z nich charakteru chrześcijańskiego.

## Pomorze należy i winno należać do Polski!

Stwierdza to znany pacyfista niemiecki. Odhnił się odczyt prof. Foerster, znanego pacyfisty niemieckiego. Prof. Foerster dał charakterystykę stosunków w Niemczech, podkreślając niebezpieczeństwo hitleryzmu i konieczność utrzymania siły zbrojnej francuskiej dla zachowania pokoju. Następnie przechodząc do kwestii Pomorza, zaznaczył, że historycznie, ekonomicznie i ludnościowo, Pomorze należy i winno należeć do Polski.

## Ciekawa nowość w dentystyce.

W sferach dentystycznych duże zainteresowanie wywołał wynalazek jednego z polskich rafinerów złota, któremu po dłuższych próbach udało się wyprodukować złoto kolony kości słoniowej. Złoto to ma pięć odcieni, czyli może być zastosowane do każdego uzębienia.

## Sprawa umundurowania pocztowców.

Związek niższych pracowników pocztowych wystąpił do ministra poczt z memorjałem w sprawie umundurowania. Związek podkreśla w memorjale, że na mundur dla niższych funkcjonariuszy pocztowych wydawane są nieodpowiednie materiały, w złym gatunku, kolorze i wyście niepraktyczne. Jednocześnie Związek podejmuje interwencję w sprawie czasowego rozporządzenia ministerstwa, które przedłuża okres używalności mundurów letnich z 1 roku do 2 lat.

ranego Z. U. P. U. zasiłku, wobec czego na wypadek choroby, zasiłek chorobowy nie będzie się już równał zasiłkowi Z.U.P.U., lecz będzie wynosił 60 proc. tej kwoty. Nowela postanawia jednakże, iż okres pobierania zasiłków chorobowych z Kasy Chorych nie skraca normalnego okresu z Z.U.P.U.

## Katedra Akcji Katol.

na uniwersytecie w Dublinie. Społeczeństwo katolickie w Irlandji powołało zamiar zorganizowania specjalnej katedry Akcji Katolickiej. Przystąpiono już do zbierania funduszy na ten cel. Ostatnio urządzono wielki koncert, w czasie którego członek kapituły dublińskiej, ks. Byrne wygłosił gorąco oklaskiwany odczyt zaznaczając m. in., że Akcja Katolicka jest energicznym, świadomym swych celów czynem, który pod kierownictwem hierarchji kościelnej ma urzeczywistniać Królestwo Chrystusowe na ziemi i bronić go.

## Złóż na „święcone” dla dzieci „Przyjaciela”

inaczej: jeden w wielkim skupieniu ducha, myśli i serca, drugi z rozłargnieniem, jeden spokojnie z powagą, drugi nerwowo, czasem gorączkowo, jeden ze wzruszeniem głębiem, drugi chłodno, jeden pogodnie z uśmiechem szczęścia, z blaskiem słońca w oczach, drugi ponuro z chmurą na twarzy, — wszystkie te objawy udzielają się pobożnym słuchającym Mszy św., bo usposobienie kapłana, taki lub inny charakter i nastrój księdza odprawiającego Ofiarę spływa na ludzi mimowoli, siłą sugestji. Tak samo jest z osobowością Papieża i Jego pontyfikatem. Narodzi i kraje odczuwają pogodę ducha Ojca świętego. Jego słoneczność, czy ponurość natury, charakter pociągający i szczerzy, lub zamknięty, chmurny, nierówny. Obecny nasz Papież Pius XI jest właśnie takim słonecznym kapłanem patrzącym na świat pogodnie z uśmiechem łagodnym i jasnym, panuje chrześcijaństwu z powagą i zrównoważeniem, wyrobionego pod każdym względem wielkiego męża. Nie wyróżnia nikogo, sympatja Swoją darzy wszystkich katolików na równi, wszystkich ogarnia sercem szczerze umiłowaniem. Ze Stolicy Apostolskiej odczuwamy ciepło i ogrzewa nas ono, a blask duchowy działa ożywczo na istnienie mas. Cieszymy się tą błękitną pogodą, jaśniejącą nam z kryształowego przy-

zmatu duszy Ojca św. Piusa XI. Papież obecny jest uczonym dutej miary, wzorowy i natłoni kapłan, rozumny dyplomata, człowiek dużego czynu, pracy społecznej, archiwistycznej i naukowej. Posiada trzy doktoraty z filozofji, teologii i prawa kanonicznego. Twórca wielu dzieł naukowych, artykułów historycznych, teologicznych, filozoficznych, i z różnych dziedzin społecznych. Umysł nadzwyczaj giętki i głęboki, oryginalny, mądry i równy pogląd na świat nie tylko zimnym wzrokiem mędrca, ani z bezwzględna surowością fanatyka, przeciwnie, wszystkie dzieła i poczynania Piusa XI okraszane są wielkim sercem najszlachetniej czującego człowieka, chrześcijanina, katolika. Wyjątkowe zdolności wyniosły Go wzniesły na wysoki dostojenstwa naukowe i kościelne. Był zawsze skromny i nie ubiegający się o zaszczyty, oddany pracy intelektualnej, dążył stale do coraz szerszych, bezkresnych rozwiązań wiedzy. Papież Benedykt XV umiał ocenić niepopulizm umysł i wielkoduszną mierność człowieka, w którym przebiegał swego następcę, widział w Nim nadzwyczajne powołanie i wartości zawarte w Jego rozumie i sercu. Tak się też stało. On był przeznaczony przez Boga na Namieśnika Chrystusowego. (c. d. a.)

Helena Muiszek  
(Ravicz • Radomsko).

## Papież Pius XI na tle „Roku Świętego”.

Upadły tron monarsze i upadają, ginęły największe potęgi państw, ale Stolica Apostolska stoi mocarnie i stać będzie jak filar strażniczy, jak kolumna ze złota i spiżu ukuta ku pokrzepieniu serc milionom ludzi, ku podniesieniu ducha narodom, wpatrzonym w Jej moc i blask, skąd słowo Boga panuje nad światem.

Obecnie w wieku XX, tak samo jak w wiekach poprzednich święcimy uroczystości wszelkie rocznice i daty związane z osobą Papieża. W roku bieżącym mija jedenaście lat od dnia, kiedy na Stolicy Apostolskiej zasiadł Papież Pius XI, urodzony jako Ambroży, Damjan Achilles Rattí, we Włoszech w miasteczku Desio w Lombardji.

Dzisiejszy Namiestnik Chrystusa jest Włochem, ale sercem ojca On ludzkość, niezależnie od narodowości i polityki poszczególnych krajów.

Każdy z Papieży pomimo zasadniczej i zawsze jednakowej stałości w sprawach Kościoła, religji i praw moralnych, każdy Ojciec święty posiada jednakże swoją odrębność osobistą i takie lub inne zainteresowania duchowe, zagad-

nienia społeczne, czy kwestje bliższe Mu lub dalsze, własne poglądy na wiele spraw doczesnych.

Indywidualność każdego Papieża bywa różna, różne sympatie dla narodów czy krajów, różne zamiłowania, — wszystko to zabarwia zawsze właściwym kolorytem i kładzie odpowiednie piętno na charakterze, polityce i rządach każdego pontyfikatu.

Sprawy związane z Kościołem Katolickim, religja, to co innego, to skala monumentalna, niezwalczona niczyją taktyką, ani osobistym charakterem Papieża — to dogmat Boży. Ale, jak w morzu odzwierciedlają się obłoki: pogodny błękit nieba, lub chmury ciężkie i olowiany strop firmamentu, tak samo na ludzkości i narodach odbija się pośrednio własna osobowość Papieża, jako człowieka. Pogoda lub chmurność ducha Jego, słabsze lub silniejsze tętno Jego serca, optymizm niby błękit nieba, czy pesymizm niby chmury, wszystko daje się wyczuwać w rządach papieskich, w poczynaniach Jego władzy duchowej, w sprawach zwłaszcza świeckich, w całej, że się tak wyrażę, psychologicznej orbicie Jego apostolstwa.

Dam przykład inny. Msza św. jako dogmat religji naszej, ujęty w rytuał kościelny obrzęd, jest wieczysta, bo jest powtarzaniem, dogmatem naszej religji katolickiej. Ale każdy ksiądz odprawia mszę



## Z Mazowsza Płockiego

S I B R P C.

Odpawa naczelników S. M. P. m. Odbyła się w Sierpcu odpawa naczelników Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej Męskiej z okręgu sierpeckiego. Zgromadziła ona, mimo deszczowej i gadowej szarugi, 80 % naczelników z okręgu.

Odpawa miała charakter kursu wychowania fizycznego. W części teoretycznej wygłosił referat i przeprowadził pokazy ćwiczeń w części praktycznej p. Dejter, instruktor Związku S. M. P. m. z Płocka.

## Kurs wychow. fizycznego

w S. M. P. m. odbył się w Płocku.

Onegdaj odbyła się w Płocku jednodniowa odpawa naczelników Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej męskiej z okręgów: płockiego i gostynińskiego. Odpawa miała charakter kursu wychowania fizycznego.

Odpawy takie odbywają się obecnie we wszystkich okręgach S. M. P. Mają one na celu ożywienie wychowania fizycznego wśród stowarzyszonych młodzieży i doprowadzenie do normalnej sprawności fizycznej, wymaganej dla pomysłowego odbicia próby na Państwową Odznakę Sportową.

Obecność na kursie onegdajszym wynosiła 70 proc. placówek S. M. P. m. w obu okręgach.

Na program kursu złożony są część teoretyczna i praktyczna — pokaz ćwiczeń na boisku miejskim. Każdy z uczestniczących w kursie naczelników otrzymał drukowaną instrukcję, wydaną przez komendanta w. i. Związku S. M. P. m. Zawiera ona wskazówki techniczne, dotyczące prowadzenia wychowania fizycznego w Stowarzyszeniach.

## Sztuczny nos 35 dol.

Cena ta wkrótce podobno jeszcze spadnie.

W nowym Jorku odbył się zjazd, w którym wzięli udział przedstawiciele 32,000 instytucji piękności. Zjazd ujawnił cały arsenał sztuki i sztuczek, do których uciekają się kobiety, aby podnieść swoją urodę. W instytucjach można nabyć sztuczne wargi, nosy, rzęsy, a nawet paznokcie. Sztuczne wargi nakłada się na prawdziwe i trzymają się one całą dobę. Para takich warg kosztuje pół dolara, a można sobie wybrać dowolny ich kształt. Sztuczne uszy zakładają się również na prawdziwe, jak futerały.

## 50 lat na Sybirze.

Przez Mińsk do Białegostoku powrócił 83-letni Roch Zachęsz Paszkowski, który przebył na Syberji 50 lat, skazany w swoim czasie przez rząd rosyjski na zesłanie za udział w polskim ruchu socjalistycznym.

P. Paszkowski przyjechał z małżonką, która dzieliła z nim trudny zesłanie na Syberji przez długi szereg lat.

## A gdyby wybuchła wojna?

Apel Płockiego Oddziału L. O. P. P.

Polska napewno wywoływać nie chce, ale musi być przygotowana na odparcie każdego wrogo go ataku.

Obrona jakiegokolwiek kraju bez silnego lotnictwa — jest w tej chwili nie do pomyślenia, gdyż tylko samolot i pilot najlepiej poradzić mogą i z czołgiem i z artylerią i flotą nieprzyjacielską. Samoloty wrogów u nas w Polsce nie mają żadnych przeszkód stworzonych przez naturę. Płaskizna nasza sprzyja lotniczym atakom nieprzyjacielskim. W razie wojny wielkie masy samolotów sąsiedzkich z ładunkiem bomb zwyczajnych i trujących — na znacznej wysokości, utrudniającej podśluch, przeleci mogą w dowolnym miejscu granic Polski i w godzinę być w Warszawie.

W jaki sposób nie dopuścić wroga włąb ziem naszych? Nie możemy przecież rozstawić kosztownej artylerji przeciwlotniczej gęsto po całym kraju, wreszcie zestrzelanie samolotów z ziemi jest rzeczą bardzo trudną. Jedyną i pewną obroną jest Silne Lotnictwo.

Musimy budować samoloty — coraz więcej, oraz lepsze. Musi-

my kształcić pilotów i mechaników lotniczych. Musimy budować lotniska i lądowiska. Musimy szkolić drużyny ratownicze przeciwgazowe. Musimy uświadomić i przeskoczyć całe społeczeństwo w samoochronie.

Na to wszystko trzeba pieniędzy, dużo pieniędzy. Skarb nasz nie podola, a więc my wszyscy, bogaci i biedni, dorośli i dzieci, w interesie państwa i własnym — tożbyśmy na L. O. P. P. Nie może być instytucji ani organizacji, członkowie których nie należeliby do L. O. P. P. Płock zna swoją powinność i, jeżeli choć jeszcze nie jest członkiem L. O. P. P., winien jaknajwcześniej nim zostać. Koło Płockie L. O. P. P. musi jak najprędzej doprowadzić lotnictwo do wymaganego stanu, musi również przeskoczyć jaknajprędzej całe społeczeństwo. W tym celu organizuje dziś (10 kwietnia) w Teatrze Miejskim bezpłatny popularny odczyt p. por. Manasterskiego o obronie przeciwgazowej, a od 20 b.m. rozpoczyna kurs samoochrony i obrony zbrojowej przeciw gazowej. Niech jak najwięcej osób z nich korzysta w imię interesu państwa i własnego. M.R.

## Głód w Chinach.

Przeszło 2 miljonom osób grozi śmierć.

Północno-zachodnia prowincja chińska Szenci nawiedzona została olbrzymią klęską głodową. Przeszło 2 milionom ludzi grozi śmierć wskutek braku pożywienia.

Ludność w wielu miejscowościach rozebrała nawet swoje domy,

a to celem sprzedaży materiałów budowlanych dla uzyskania zebrać kwoty na zakupno środków żywności.

Zawszad donoszą o masowym handlu kobietami. Ojcowie sprzedają swe córki, a mężowie żony. O jakiegokolwiek pomocy ze strony rządu wskutek wewnętrznej sytuacji Chin nie da się nawet pomyśleć.

## Podatek od imprez sportowych.

Rozporządzenie wykonawcze, dotyczące podatku od imprez sportowych na rzecz Funduszu Pracy zostało już wydane.

Wprowadzono jeszcze jedno obciążenie, a mianowicie tylko bilety w cenie do 25 groszy są wolne od podatku, od biletów w cenie 26 gr. do 99 gr. podatek wynosi 5 gr., od 1 zł. do 2 zł. podatek wynosi 10 gr., od 2 zł. 3 zł. — 20 groszy, od 3 — 4 zł. — 30 groszy, od 4 — 5 zł. — 40 gr., a ponad 5 zł. — 50 groszy podatku.

Podatek doliczany jest dodatkowo do każdego biletu.

## Ogłoszenia drobne.

**Przeniosłam** się z ul. Królewieckiej nr 28 do domu nr 24 parter na tej samej ulicy. Wjeście z ulicy. Józefa Bieńkowska

**2 pokoje** z kuchnią w śródmieściu potrzebne od zaraz. Wiadomość w Administr. „Głosu”.

Ze wspomnień kapłana.

## OBRAZKI ŻYCIOWE.

Nie zamierzam bynajmniej pisać na tem miejscu pamiętników swoich. Cóż bowiem może obchodzi kogokolwiek na świecie prywatne moje życie, życie przeciętnego kapłana, który pracuje w zawodzie, jak umie, pracuje, jak tysiące tysięcy przed nim kapłanów, jak tysiące tysięcy po nim pracować będzie, z ią chyba różnicą, że pracuje gorzej od wszystkich innych. Pisanie pamiętników przez taką szarą jednostkę nie tylko zakrawałoby na śmieszność, ale świadczyłoby mogłoby o braku poczucia śmieszności. Wobec tylu i tak wspaniałych wspomnień, jakie napisali i wydali w czasach powojennych różni sławni mężowie stanu, wodzowie i artyści, wspomnień, które częstokroć przyczyniają się do rozświetlenia wielu zawiłych kwestyj dotyczących całych narodów, a nawet całego naszego globu, moje wspomnienia mogłyby co najwyżej odegrać rolę owej przysłowowej żaby, nadstawiającej nogę pod kuznia. Będą to raczej luźne uwagi, nieadornie ze sobą powiązane, będą to jakby kartki, wyrwane z życia przeciętnego księdza, podane do wiadomości ogółu. Zastrzegam się, że nie będę rościł najmniejszej pretensji do czytelnika, gdy ten, przeczytawszy jeden lub dwa artykułki, machnie ręką na tę niedolną pisaninę i dalszego ciągu czytać nie będzie.

Życie prawie każdego księdza nie jest pozbawione charakterystycznych epizodów i oryginalnych przysłów, które mogą zaciekawić człowieka świeckiego, wywołać większe zainteresowanie dla pracy kapłańskiej, a niekiedy i szczerze współczucie dla gorzkich chwil, jakich żadnemu kapłanowi nie brak w pewnych ciężkich godzinach na służbie Pańskiej. Tak się złożyło, że w ciągu mojej pracy, trwającej parę dziesiątków lat miałem sposobność zajmować nie tylko różne placówki życia kościelnego, ale i uprawiać różne rodzaje pracy kapłańskiej: na wikariacie, na probostwie, w szkole powszechnej i średniej, na kapelanji więziennej i wojskowej, w większych miastach i na głuchych wioskach. (c. d. n.)

## Gdzie i ile kosztuje chleb

Według urzędowych danych na 1-go kwietnia r. b. zanotowano następujące detaliczne ceny chleba 65 proc. żytniego pyłowego za kilogram: Warszawa i Drohobycz — 39 gr., Łwów — 38 gr., Wilno, Baranowicz, Kraków i Odynia — 37 gr., Poznań 36 gr., Pińsk, Białystok, Lublin i Żyrardów — 35 gr., Orlód, Tarnopol, Łódź, Kalwicz, Bielsko i Toruń — 34 gr., Brześć n/B i Kielce — 33 gr., Łuck — 30 gr., Włocławek — 29 gr. i w Płocku — 34 gr.

**Motocykl** z przyczepką marki Harley-Davidson w dobrym stanie tanio do sprzedania. Wiadomość w Redakcji „Głosu”.

**CENY OGŁOSZEŃ:** za jeden wiersz m/m. na stronie tytułowej 40 gr., w tekście 30 groszy, na stronie ostatniej 15 groszy w ogłoszeniach drobnych słowo 10 gr., najmniejsze ogłoszenie 1 zł. Nekrologi od wiersza 20 groszy. Prenumerata miesięczna 2.50 zł. Numer pojedynczy 10 gr. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redaktor odpowiedzialny: Michał Niemir w Płocku.

Wydawca: Ks. Prałat Ludwik Wilkosiński

Odbito w drukarni „Bieła Dąbrowska” w Płocku.